

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Кафедра економічної теорії

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА»**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Спеціальність – 051 «Економіка»

Освітня програма/спеціалізація – «Бізнес-економіка»

Статус дисципліни – обов'язкова

Рік набору – 2018, 2019

Харків – 2020

Зміст

| | |
|--|----|
| 1. Опис навчальної дисципліни..... | 4 |
| 2. Очікувані результати навчання..... | 5 |
| 3. Програма навчальної дисципліни..... | 7 |
| 4. Обсяг і структура навчальної дисципліни..... | 11 |
| 5. Теми лекційних і практичних занять..... | 12 |
| 5.1. Теми лекційних занять..... | 12 |
| 5.2. Теми практичних занять..... | 13 |
| 6. Форми педагогічного контролю, засоби та критерії оцінювання результатів навчання | 14 |
| 7. Інформаційне забезпечення навчальної дисципліни..... | 16 |

1. Опис навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Економічний аналіз діяльності підприємства» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми «Бізнес-економіка» підготовки бакалаврів спеціальності 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки».

| Найменування показників | Галузь знань, спеціальність, рівень освіти | Дидактична структура навчальної дисципліни | |
|--|--|--|--|
| | | денна форма навчання | заочна форма навчання |
| Кількість кредитів - 5,0 | Галузь знань – 05 «Соціальні та поведінкові науки» | Обов'язкова | Обов'язкова |
| Модулів – 3 | | Рік підготовки: 3-й | Рік підготовки: 3-й |
| | Спеціальність – 051 «Економіка» | семестр | семестр |
| Загальна кількість годин - 150 | | 5-й | 5-й |
| | Спеціалізація – «Бізнес-економіка» | Лекції 34 год. | Лекції 6 год. |
| | | Практичні заняття 46 год. | Практичні заняття 8 год. |
| | Рівень освіти – перший (бакалаврський) | Самостійна робота 70 год. | Самостійна робота 136 год. |
| Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4-6, самостійної роботи студента – 4-5. | | Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (залік) | Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (залік) |

Мета навчальної дисципліни – формування системи спеціальних знань для дослідження розвитку економічної (фінансово-господарської) діяльності підприємства та забезпечення цільового управління нею.

Завдання:

- формування системи теоретичних знань щодо проведення економічного аналізу діяльності підприємства;
- набуття умінь із використання сучасного програмного забезпечення в аналітичному процесі та розуміння особливостей його використання;
- розвиток умінь з проведення аналізу фінансового стану підприємства;
- опанування інструментарію визначення рівня фінансової стійкості підприємств;
- оволодіння практичними методами аналізу виробничої діяльності підприємства;
- набуття умінь із проведення оцінки використання трудового потенціалу підприємства;
- розвиток умінь із обґрунтування доцільності використання основних

засобів підприємства та визначення ефективності їхнього функціонування;

- оволодіння практичними методами оцінки ефективності використання матеріальних ресурсів підприємства;
- опанування інструментарію визначення собівартості продукції та її аналізу;
- розвиток умінь із проведення оптимізації грошових потоків підприємства.

Преквізити: «Мікроекономіка», «Економіка та фінанси підприємств», «Економічна статистика», «Бухгалтерський облік та аудит».

Кореквізити: «Міжнародний бізнес», «Бізнес-потенціал розвитку підприємства», «Бізнес-проектний аналіз».

Постреквізити: «Стратегії підприємства», «Оподаткування бізнесу», «Оцінка вартості бізнесу».

Мова навчання – українська.

2. Очікувані результати навчання

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання:

| | |
|-----|--|
| 1. | Застосувати фундаментальні знання методологічних основ економічного аналізу для оцінки ефективності діяльності підприємства. |
| 2. | Проаналізувати сучасне програмне забезпечення та визначити ефективність його застосування для економічного аналізу діяльності вітчизняних підприємств. |
| 3. | Визначити ефективність методів аналізу фінансового стану підприємства. |
| 4. | Проаналізувати сучасні методи визначення рівня фінансової стійкості підприємства та обрати доцільні для вітчизняних підприємств. |
| 5. | Спрогнозувати розвиток виробничої діяльності підприємства на основі результатів аналізу її ефективності. |
| 6. | Систематизувати основні методи дослідження ефективності функціонування трудового потенціалу підприємства. |
| 7. | Систематизувати основні напрями поліпшення використання основних засобів за рахунок виявлення особливостей їх функціонування на підприємстві. |
| 8. | Спрогнозувати вплив змін у використанні матеріальних ресурсів на фінансові результати діяльності підприємства. |
| 9. | Систематизувати основні методи дослідження процесу формування собівартості продукції та визначити найоптимальніші з них для підприємства. |
| 10. | Проаналізувати існуючі грошові потоки підприємства та запропонувати шляхи їх оптимізації. |

Навчальна дисципліна забезпечує формування студентами загальних і спеціальних компетентностей та набуття результатів навчання, визначених освітньо-професійною програмою «Бізнес-економіка», а саме:

Загальних компетентностей:

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Спеціальних компетентностей:

СК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.

СК6. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.

СК7. Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів.

СК10. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.

СК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.

СК13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.

СК16. Здатність до аналітичної діяльності, спрямованої на економічне обґрунтування сучасних бізнес-стратегій.

Програмних результатів навчання:

ПРН8. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.

ПРН10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.

ПРН12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПРН13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.

ПРН19. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів.

ПРН26. Уміти визначати бізнес-потенціал суб'єкта господарювання та напрями його розвитку в галузевому та регіональному контекстах.

ПРН27. Демонструвати базові навички розроблення ефективних бізнес-стратегій з урахуванням ресурсних обмежень, альтернатив вибору та наслідків реалізації на мікро-, мезо- і макрорівнях.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ПРОВЕДЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Тема 1. Теоретичні основи економічного аналізу діяльності підприємства

Економічний аналіз як наука. Головні риси економічного аналізу як науки. Зв'язок економічного аналізу з іншими науками: економічною теорією, бухгалтерським обліком, статистикою, аудитом, маркетингом, контролінгом.

Принципи економічного аналізу: науковості, системності, комплексності, конкретності та дієвості, рейтингової оцінки, демократичності.

Предмет та об'єкти економічного аналізу. Суб'єкти економічного аналізу. Функції економічного аналізу: оцінкова, діагностична, пошукова. Завдання економічного аналізу.

Класифікація видів економічного аналізу: часова та просторова ознаки, зміст аналізу, періодичність аналізу, організаційна форма, форма досліджуваних економічних відносин, рівень охоплення об'єкту.

Методи економічного аналізу: логічні (порівняння, елімінування, статистичні, балансові), графічні, економіко-математичні (кореляційно-регресійного зв'язку, математичного програмування, матричні), експертні (колективних експертних оцінок, мозкового штурму, морфологічний, семикратного пошуку, асоціацій та аналогій, колективного блокнота, контрольних запитань). Комплексна економічна оцінка.

Системний підхід у побудові комплексної методики економічного аналізу. Послідовність реалізації окремих етапів аналітичного процесу. Концептуальна модель комплексного економічного аналізу.

Тема 2. Організація аналітичної роботи на підприємстві

Інформаційні ресурси для проведення економічного аналізу: нормативно-довідкова, планова, облікова, звітно-статистична інформація. Зовнішні та внутрішні джерела інформації для аналізу.

Організація аналітичної роботи на підприємстві. Аспекти економічного аналізу на підприємстві. Форми організації аналізу: централізована та децентралізована. Схеми організації економічного аналізу при лінійно-функціональній та дивізійній структурі управління підприємством.

Етапи аналітичної роботи на підприємстві: підготовчий, основний (аналітичний), підсумковий (заключний).

Модуль 2. АНАЛІЗ ФІНАНСОВИХ АСПЕКТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Тема 3. Фінансовий аналіз та його роль у процесі прийняття

управлінських рішень

Фінансовий аналіз як основа прийняття управлінських рішень. Основна мета фінансового аналізу. Внутрішній і зовнішній фінансовий аналіз. Методика фінансового аналізу: аналіз фінансового стану, аналіз фінансових результатів, аналіз ефективності фінансово-господарської діяльності підприємства. Основні методи фінансового аналізу: горизонтальний, вертикальний, порівняльний, факторний, трендовий, аналіз відносних показників.

Користувачі фінансової інформації: основні користувачі (внутрішні та зовнішні) та суб'єкти господарювання, які не зацікавлені в ефективності функціонування підприємства.

Використання системи показників для оцінки фінансового стану підприємств. Напрями фінансової діяльності, за якими використовується система показників оцінки фінансового стану: фінансові результати, капітал, структура активів, платоспроможність та інвестиційна привабливість, ризик банкрутства, фінансова стабільність. Особливості проведення фінансового аналізу.

Тема 4. Аналіз фінансового стану підприємства

Сутність фінансового стану підприємства. Мета та завдання аналізу фінансового стану підприємства. Методи аналізу фінансового стану підприємства.

Аналіз балансу як основна складова фінансового аналізу. Експрес-аналіз балансу. Проведення вертикального та горизонтального аналізу балансу. Визначення структури активів та методи її оптимізації. Дослідження структури пасивів і методи її оптимізації.

Особливості оперативного економічного аналізу фінансового стану підприємств. Напрями оперативного аналізу фінансового стану і фінансових результатів. Інформаційна база оперативного економічного аналізу фінансового стану. Контроль дебіторської та кредиторської заборгованості як метод досягнення високої платоспроможності.

Тема 5. Аналіз фінансової стійкості підприємства

Сутність фінансової стійкості підприємства. Внутрішні та зовнішні фактори, які впливають на фінансову стійкість підприємства. Оцінка фінансової стійкості підприємства: внутрішня стійкість, фінансова стійкість, загальна стійкість підприємства.

Ліквідність та платоспроможність підприємства: їхня сутність та основні відмінності. Мета аналізу ліквідності та платоспроможності. Функції аналізу ліквідності та платоспроможності. Методи аналізу ліквідності та платоспроможності підприємства.

Аналіз кредитоспроможності підприємства. Схема коефіцієнтів кредитоспроможності. Методика визначення кредитоспроможності позичальника, її етапи. Джерела інформації для аналізу кредитоспроможності.

Прогнозування фінансового стану підприємства: мета та види прогнозів. Складання прогнозного балансу.

Тема 6. Аналіз фінансових результатів підприємства.

Сутність фінансових результатів діяльності підприємства. Зміст, завдання та джерела інформації аналізу фінансових результатів. Загальна модель аналізу фінансових результатів діяльності підприємства.

Аналіз і оцінка рівня та динаміки показників прибутку за видами діяльності: операційною, фінансовою, інвестиційною. Застосування методології побудови та впровадження збалансованої системи показників (BSC) та її вплив на динаміку фінансових результатів.

Сутність левериджу. Аналіз і оцінка виробничого та фінансового левериджу.

Сутність рентабельності, показники її оцінки. Методика аналізу рентабельності підприємства за системою показників.

Модуль 3. АНАЛІЗ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Тема 7. Аналіз виробничої діяльності підприємства

Зміст і завдання аналізу виробничої діяльності підприємства. Аналіз обсягів виробництва продукції. Вимірники обсягу продукції в натуральному вираженні. Бюджетування та складання бюджету виробництва.

Асортимент продукції. Мета аналізу асортименту продукції. Система формування асортименту продукції. Аналіз структури випуску продукції. методи аналізу структури випуску продукції.

Аналіз ритмічності виробництва: ритмічність виробництва та показники ритмічності.

Аналіз якості продукції. Критерії якості продукції. Рівні якості продукції. Показники якості продукції.

Тема 8. Аналіз використання персоналу підприємства

Основні завдання аналізу забезпеченості працівниками підприємства. Аналіз забезпеченості підприємства персоналом: показники руху робочої сили.

Аналіз показників соціальної захищеності працівників підприємства. План соціального розвитку підприємства за напрямками: підвищення кваліфікації працівників, поліпшення умов праці та зміцнення здоров'я працівників, поліпшення соціально-культурних та житлово-побутових умов, соціальна захищеність членів трудового колективу. Аналіз динаміки і виконання плану соціального розвитку.

Аналіз ефективності використання персоналу підприємства: аналіз використання фонду робочого часу; аналіз продуктивності праці; аналіз фонду заробітної плати.

Тема 9. Аналіз забезпечення підприємства основними засобами та ефективність їх використання

Мета і завдання аналізу основних засобів. Джерела даних для аналізу забезпеченості підприємства основними засобами.

Аналіз забезпечення підприємства основними засобами: аналіз наявності, руху та структури основних засобів підприємства. Аналіз технічного стану основних засобів підприємства.

Аналіз відтворення основних засобів підприємства: види вартості основних засобів підприємства. Натуральні та вартісні показники оцінки основних засобів підприємства. Основні стадії циклу відтворення основних засобів.

Аналіз інтенсивності та ефективності використання основних засобів підприємства: аналіз показників рентабельності капіталу, вкладеного в основні засоби, фондівдача (основних засобів, активної частини основних засобів), фондоемність, відносна економія основного капіталу.

Резерви збільшення випуску продукції: за рахунок введення в дію нового обладнання, підвищення коефіцієнта змінності, скорочення внутрізмінних простоїв, підвищення середнього динного виробітку обладнання. Резерви зростання фондівдачі. Резерви зростання рентабельності основних засобів.

Тема 10. Аналіз матеріальних ресурсів підприємства та ефективності їх використання

Цілі, завдання і джерела інформації аналізу матеріальних ресурсів підприємства.

Аналіз забезпечення підприємства матеріальними ресурсами: головні завдання, методи визначення ступеню забезпеченості, оцінка плану матеріально-технічного постачання, оцінка виконання плану використання матеріальних ресурсів, аналіз якості матеріальних ресурсів. Оцінка ефективності використання підприємством матеріальних ресурсів за допомогою показників матеріаловіддачі, матеріаломісткості, коефіцієнту співвідношення темпів зростання обсягу виробництва і матеріальних затрат, питомої ваги матеріальних витрат у собівартості продукції, коефіцієнту використання матеріалів.

Тема 11. Аналіз собівартості продукції підприємства

Собівартість продукції та її роль в процесі ціноутворення. Об'єкти аналізу собівартості. Завдання аналізу собівартості продукції. Витратомісткість реалізованої продукції та її аналіз. Фактори впливу на динаміку витрат. Аналіз витрат на виробництво та реалізацію продукції за стадіями життєвого циклу.

Аналіз витрат на виробництво за елементами: матеріальні витрати, амортизація основних засобів, витрати на оплату праці, відрахування на соціальні заходи, інші витрати. Аналіз витрат на виробництво за калькуляційними статтями.

Тема 12. Аналіз руху грошових коштів підприємства.

Сутність і структура надходження грошових потоків підприємства. Базова модель впливу грошових розрахунків на формування грошових потоків суб'єкта господарювання. Схема грошових потоків підприємства відповідно до НП(с)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» та МСБО 7 «Звіт про рух грошових коштів». Класифікація грошових потоків підприємства.

Основна мета та завдання аналізу грошових потоків. Принципи проведення аналізу грошових потоків. Інструментарій аналізу грошових потоків. Аналіз грошових потоків за ознаками часу: ретроспективний та перспективний аналізи, експрес-аналіз, поглиблений аналіз. Системи аналізу грошових потоків: горизонтальний та вертикальний (структурний) аналізи.

Аналіз збалансованості грошових потоків. Аналіз інтенсивності й ефективності грошового потоку. Оптимізація грошових потоків підприємства.

4. Обсяг і структура навчальної дисципліни

| Тема навчальної дисципліни | Обсяг у годинах | | | | | | | |
|--|-----------------|--------------|-----------|-----------|--------------|--------------|----------|-----------|
| | Денна форма | | | | Заочна форма | | | |
| | Усього | У тому числі | | | Усього | У тому числі | | |
| Л | | ПЗ | СРС | Л | | ПЗ | СРС | |
| Модуль 1. Методологічні основи проведення економічного аналізу діяльності підприємства. | | | | | | | | |
| 1. Теоретичні основи економічного аналізу діяльності підприємства. | 16 | 4 | 4 | 8 | 16 | 2 | | 14 |
| 2. Організація аналітичної роботи на підприємстві. | 8 | 2 | 2 | 4 | 8 | | 2 | 6 |
| <i>Разом</i> | <i>24</i> | <i>6</i> | <i>6</i> | <i>12</i> | <i>24</i> | <i>2</i> | <i>2</i> | <i>20</i> |
| Модуль 2. Аналіз фінансових аспектів діяльності підприємства. | | | | | | | | |
| 3. Фінансовий аналіз та його роль у процесі прийняття управлінських рішень. | 12 | 4 | 2 | 6 | 12 | 2 | | 10 |
| 4. Аналіз фінансового стану підприємства. | 18 | 4 | 6 | 8 | 18 | | | 18 |
| 5. Аналіз фінансової стійкості підприємства. | 14 | 2 | 4 | 8 | 14 | | | 14 |
| 6. Аналіз фінансових результатів підприємства. | 14 | 2 | 4 | 8 | 14 | | 2 | 12 |
| <i>Разом</i> | <i>58</i> | <i>12</i> | <i>16</i> | <i>30</i> | <i>58</i> | <i>2</i> | <i>2</i> | <i>54</i> |
| Модуль 3. Аналіз економічної діяльності підприємства. | | | | | | | | |
| 7. Аналіз виробничої діяльності підприємства. | 14 | 2 | 4 | 8 | 14 | | | 14 |

| | | | | | | | | |
|---|------------------|-----------|-----------|-----------|------------------|----------|----------|------------|
| 8. Аналіз використання персоналу підприємства. | 6 | 2 | 2 | 2 | 6 | | | 6 |
| 9. Аналіз забезпечення підприємства основними засобами та ефективність їх використання. | 14 | 2 | 6 | 6 | 14 | | 2 | 12 |
| 10. Аналіз матеріальних ресурсів підприємства та ефективності їх використання. | 10 | 2 | 4 | 4 | 10 | | | 10 |
| 11. Аналіз собівартості продукції підприємства. | 12 | 4 | 4 | 4 | 12 | | | 12 |
| 12. Аналіз руху грошових коштів підприємства. | 12 | 4 | 4 | 4 | 12 | 2 | 2 | 8 |
| <i>Разом</i> | <i>68</i> | <i>16</i> | <i>24</i> | <i>28</i> | <i>68</i> | <i>2</i> | <i>4</i> | <i>62</i> |
| Усього годин / кредитів ECTS | 150 / 5,0 | 34 | 46 | 70 | 150 / 5,0 | 6 | 8 | 136 |

5. Теми лекційних і практичних занять

5.1. Теми лекційних занять

| Темі навчальної дисципліни | Темі лекцій | Обсяг у годинах | |
|--|---|-----------------|--------------|
| | | Денна форма | Заочна форма |
| Модуль 1. Методологічні основи проведення економічного аналізу діяльності підприємства. | | | |
| 1. Теоретичні основи економічного аналізу діяльності підприємства. | 1.1. Теоретичні основи економічного аналізу: сутність, предмет, об'єкти, мета, завдання, принципи, функції. | 2 | 2 |
| | 1.2. Методи економічного аналізу. | 2 | |
| 2. Організація аналітичної роботи на підприємстві. | 2. Організація аналітичної роботи на підприємстві. | 2 | |
| Модуль 2. Аналіз фінансових аспектів діяльності підприємства. | | | |
| 3. Фінансовий аналіз та його роль у процесі прийняття управлінських рішень. | 3.1. Фінансовий аналіз як основа прийняття управлінських рішень. | 2 | 2 |
| | 3.2. Система показників для оцінки фінансового стану підприємства. | 2 | |
| 4. Аналіз фінансового стану підприємства. | 4.1. Сутність аналізу фінансового стану підприємства. | 2 | |
| | 4.2. Аналіз балансу як основна складова фінансового аналізу | 2 | |
| 5. Аналіз фінансової стійкості підприємства. | 5. Аналіз фінансової стійкості підприємства. | 2 | |
| 6. Аналіз фінансових результатів підприємства. | 6. Аналіз фінансових результатів підприємства. | 2 | |
| Модуль 3. Аналіз економічної | | | |

| | | | |
|---|---|----|---|
| діяльності підприємства. | | | |
| 7. Аналіз виробничої діяльності підприємства. | 7. Аналіз виробничої діяльності підприємства. | 2 | |
| 8. Аналіз використання персоналу підприємства. | 8. Аналіз використання персоналу підприємства. | 2 | |
| 9. Аналіз забезпечення підприємства основними засобами та ефективність їх використання. | 9. Аналіз забезпечення підприємства основними засобами та ефективність їх використання. | 2 | |
| 10. Аналіз матеріальних ресурсів підприємства та ефективності їх використання. | 10. Аналіз матеріальних ресурсів підприємства та ефективності їх використання. | 2 | |
| 11. Аналіз собівартості продукції підприємства. | 11.1. Собівартість продукції та її роль у процесі ціноутворення. | 2 | |
| | 11.2. Аналіз витрат на виробництво за елементами та статтями. | 2 | |
| 12. Аналіз руху грошових коштів підприємства. | 12.1. Сутність і структура надходження грошових потоків підприємства. | 2 | 2 |
| | 12.2. Аналіз грошових потоків підприємства. | 2 | |
| Усього | | 34 | 6 |

5.2. Темі практичних занять

| Темі навчальної дисципліни | Темі практичних занять | Обсяг у годинах | |
|--|---|-----------------|--------------|
| | | Денна форма | Заочна форма |
| Модуль 1. Методологічні основи проведення економічного аналізу діяльності підприємства. | | | |
| 1. Теоретичні основи економічного аналізу діяльності підприємства. | 1.1. Теоретичні основи економічного аналізу: сутність, предмет, об'єкти, мета, завдання, принципи, функції. | 2 | |
| | 1.2. Методи економічного аналізу. | 2 | |
| 2. Організація аналітичної роботи на підприємстві. | 2. Організація аналітичної роботи на підприємстві. | 2 | 2 |
| Модуль 2. Аналіз фінансових аспектів діяльності підприємства. | | | |
| 3. Фінансовий аналіз та його роль у процесі прийняття управлінських рішень. | 3. Фінансовий аналіз та його роль в процесі прийняття управлінських рішень. | 2 | |
| 4. Аналіз фінансового стану підприємства. | 4.1. Сутність аналізу фінансового стану підприємства. | 2 | |
| | 4.2. Аналіз балансу як основна складова фінансового аналізу. | 2 | |

| | | | |
|---|---|----|---|
| | 4.3. Особливості оперативного економічного аналізу фінансового стану підприємств. | 2 | |
| 5. Аналіз фінансової стійкості підприємства. | 5.1. Сутність фінансової стійкості та фактори впливу на неї. | 2 | |
| | 5.2. Аналіз ліквідності та платоспроможності підприємства. | 2 | |
| 6. Аналіз фінансових результатів підприємства. | 6. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства. | 2 | 2 |
| | Колоквіум | 2 | |
| Модуль 3. Аналіз економічної діяльності підприємства. | | | |
| 7. Аналіз виробничої діяльності підприємства. | 7.1. Аналіз виробничої діяльності підприємства. | 2 | |
| | 7.2. Аналіз асортименту продукції, ритмічності та якості виробництва. | 2 | |
| 8. Аналіз використання персоналу підприємства. | 8. Аналіз використання персоналу підприємства. | 2 | |
| 9. Аналіз забезпечення підприємства основними засобами та ефективність їх використання. | 9.1. Аналіз забезпечення підприємства основними засобами. | 2 | 2 |
| | 9.2. Аналіз відтворення основних засобів підприємства. | 2 | |
| | 9.3. Аналіз інтенсивності та ефективності використання основних засобів підприємства. | 2 | |
| 10. Аналіз матеріальних ресурсів підприємства та ефективності їх використання. | 10.1. Аналіз забезпечення підприємства матеріальними ресурсами. | 2 | |
| | 10.2. Оцінка ефективності використання підприємством матеріальних ресурсів. | 2 | |
| 11. Аналіз собівартості продукції підприємства. | 11.1. Собівартість продукції та її роль у процесі ціноутворення. | 2 | |
| | 11.2. Аналіз витрат на виробництво за елементами та статтями. | 2 | |
| 12. Аналіз руху грошових коштів підприємства. | 12. Аналіз руху грошових коштів підприємства. | 2 | 2 |
| | Колоквіум | 2 | |
| Усього | | 46 | 8 |

6. *Форми педагогічного контролю, засоби та критерії оцінювання результатів навчання*

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Економічний аналіз діяльності підприємства» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі

накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань студентів передбачає:

– контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких *засобів*: усне, письмове або експрес-опитування, виконання тестових завдань, розв’язання практичних завдань або задач, захист кейсу, підготовка і захист реферату за ініціативи студента, peer review, контрольна робота.

У ході практичного заняття студент може отримати оцінку за п’ятнадцятибальною шкалою (0, 5, 10, 15). За результатами практичних занять із кожного з трьох модулів розраховується середньоарифметична кількість балів (максимальна оцінка – 15 балів), що включається до підсумкової оцінки знань;

– контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на колоквіумах. Проводяться два колоквіуми. Максимальна оцінка з кожного колоквіуму становить 20 балів.

Протягом семестру студенти виконують завдання для *самостійної роботи* (підготовка усної доповіді, презентації, есе, реферату тощо). Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 15.

Формою *підсумкового контролю* знань студентів із дисципліни є залік, що виставляється на основі результатів поточного контролю та виконання завдань самостійної роботи. Мінімальна кількість балів, за якої студент отримує залік, становить 60 балів.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів:

| Поточний контроль | | | | | Самостійна робота студентів | Підсумкова оцінка знань |
|-------------------|---------------|---------------|------------------|------------------|-----------------------------------|----------------------------|
| Практичні заняття | | | Колоквіуми | | | |
| Модуль № 1 | Модуль № 2 | Модуль № 3 | Колоквіум № 1 | Колоквіум № 2 | | |
| max 15 | max 15 | max 15 | max 20 | max 20 | max 15 | max 100 |

Критерії оцінювання з дисципліни «Економічний аналіз діяльності підприємства»

| Вид контролю | Кількість балів | Критерії (за кожною з оцінок) |
|--|-----------------|---|
| Поточний контроль на практичному занятті | Max 15 | Відмінне засвоєння навчального матеріалу з теми, можливі окремі несуттєві недоліки. |
| | 10 | Добре засвоєння матеріалу з теми, але є окремі помилки. |
| | 5 | Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок. |
| | Min 0 | Незадовільний рівень засвоєння матеріалу. |
| Колоквіум | Max 20 | Відмінне засвоєння навчального матеріалу з тем, можливі окремі несуттєві недоліки. |
| | 18 | Результати опрацювання матеріалу високі, але незначна кількість несуттєвих помилок. |
| | 16 | Добре засвоєння матеріалу з тем, але є окремі помилки. |
| | 14 | Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість |

| | | |
|------------------------------------|--------|---|
| | | помилки. |
| | 12 | Мінімальні результати, достатні для отримання позитивної оцінки. |
| | Min 0 | Незадовільний рівень засвоєння матеріалу. |
| Оцінка самостійної роботи студента | Max 15 | Глибоке знання проблем, пов'язаних із темою дослідження, вільне володіння матеріалом, вміння самостійно й творчо мислити, знаходити, узагальнювати, аналізувати матеріал, робити самостійні теоретичні та практичні висновки. |
| | 10 | У роботі розкрито основні положення теми, але деякі питання висвітлено неповно. Студент добре володіє матеріалом, але відсутня творчість та самостійність у дослідженні. |
| | 5 | Основні теоретичні питання висвітлено поверхнево, немає висновків або висновки не мають самостійного характеру; студент слабо володіє матеріалом. |
| | Min 0 | Основні положення теми висвітлено поверхнево, з великою кількістю помилок; немає висновків; студент не володіє матеріалом роботи. |

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни «Економічний аналіз діяльності підприємства» виставляється в залікову книжку відповідно до такої шкали:

| Оцінка за шкалою ECTS | Визначення | Оцінка за національною шкалою | Оцінка за 100- бальною шкалою, що використовується в НЮУ |
|-----------------------|---|-------------------------------|--|
| A | Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок | Зараховано | 90 – 100 |
| B | Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками | | 80 – 89 |
| C | Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок | | 75 – 79 |
| D | Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків | | 70 – 74 |
| E | Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії | | 60 – 69 |
| F | Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перекладати | Не зараховано | 35 – 59 |
| FX | Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс | | 0 – 34 |

7. Інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

7.1. Нормативно-правові акти.

Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV (поточна редакція від 02.04.2020). *Відомості Верховної Ради (ВВР)*. 2003. № 18, № 19-20, № 21-22. Ст. 144. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15> (дата звернення 12.06.2020).

Податковий Кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. *Відомості*

Верховної Ради України (ВВР). 2011. № 13-14, № 15-16, № 17. Ст. 112. (поточна редакція від 02.04.2020). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення: 12.06.2020).

Цивільний Кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV (поточна редакція від 18.04.2020). *Відомості Верховної Ради (ВВР)*. 2003. № 40-44. Ст. 356. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15> (дата звернення 12.06.2020).

Про акціонерні товариства: Закон України від 17.09.2008 р. № 514-VI (поточна редакція від 02.04.2020). *Відомості Верховної Ради України*. 2008. №№ 50-51. Ст. 384. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/514-17> (дата звернення: 12.06.2020).

Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: Закон України від 21.12.2017 р. № 2258-VIII (поточна редакція від 20.03.2020). *Відомості Верховної Ради України*. 2018. № 9. Ст. 50. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19> (дата звернення: 12.06.2020).

Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні: Закон України від 02.07.2001 р. № 2658-III (поточна редакція від 20.03.2020). *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 47. Ст. 251. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2658-14> (дата звернення: 12.06.2020).

Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.1991 р. № 1560-XII (поточна редакція від 20.10.2019). *Відомості Верховної Ради України*. 1991. № 47. ст. 646. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1560-12> (дата звернення: 12.06.2020).

Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73 (поточна редакція від 23.07.2019). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13> (дата звернення 12.06.2020).

Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 7 «Звіт про рух грошових коштів». *Вісник «Офіційно про податки». Офіційне видання Державної фіскальної служби України*. URL: https://mof.gov.ua/storage/files/IAS-07_ukr_2016.pdf (дата звернення 12.06.2020).

7.2. Література

Основна література

Базецкая А. И., Дяченко В. Л. Финансовый менеджмент: учеб. пособие. Харьков: ХНУГХ им. А. Н. Бекетова, 2017. 186 с.

Воронко О. С. Економічний аналіз: навч. посіб. Київ: «Ліра-К», 2016. 280 с.

Економічний аналіз: навч. посіб. / за ред. Волкової Н. А. Одеса: ОНЕУ, ротاپринт. 2015. 310 с.

Сгорова О. В., Дорогань-Писаренко Л. О., Тютюнник Ю. М. Економічний аналіз: навч. посіб. Полтава: РВВД ПДАА, 2018. 290 с. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/1260> (дата звернення 12.06.2020).

Микитюк В. М., Паламарчук Т. М., Русак О. П. та ін. Основи економічного аналізу: навч.-метод. посіб. / за ред. В. М. Микитюка. Житомир: Рута, 2018. 440 с.

Отенко В. І., Іванієнко В. В., Азаренков Г. Ф. Теорія економічного аналізу: навч. посіб. для ВНЗ. Харків: ІНЖЕК, 2015. 339 с.

Черниш С. С. Економічний аналіз: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 312 с.

Додаткова література

Дацій О. І. та ін. Теорія економічного аналізу: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Дніпро: Біла К. О. (вид.), 2014. 235 с.

Мних Є. В. Економічний аналіз: підруч. Київ: Знання, 2011. 630 с.

Мних Є. В., Барабаш Н. С. Фінансовий аналіз: підруч. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. 536 с.

Горлачук В. В., Коваленко О. Ю., Белінська С. М. Економічний аналіз господарської діяльності підприємства: навч. посіб. Миколаїв: ЧДУ ім. Петра Могили, 2013. 308 с.

Карпенко Н. В. Економічна діагностика: навч.-метод. посіб. Київ: АПСВТ, 2014. 109 с.

Іванчук О. В., Тринька Л. Я. Економічний аналіз: навч.-метод. посіб. Київ: Алерта, 2013. 568 с.

Мішеніна Н. В., Мішеніна Г. А., Ярова І. Є. Економічний аналіз: навч. посіб. Суми: Сум. держ. ун-т, 2014. 305 с.

Савицкая Г. В. Анализ хозяйственной деятельности: учеб. пособие. Москва: ИНФРА-М, 2010, 288 с.

Синиця Т. В., Осьмірко І. В. Економічна діагностика: навч.-метод. посіб. Харків: ХНПУ, 2017. 184 с.

Тарасенко Н. В. Економічний аналіз: практикум. Київ: «Ліра-К», 2016. 296 с.

Тринька Л. Я., Липчанська О. Економічний аналіз: навч.-метод. посіб. Київ: Алерта, 2013. 567 с.

Царенко О. М. Економічний аналіз діяльності підприємств агропромислового комплексу: навч. посіб. 2-е вид. випр. і доп. Київ: «Ліра-К», 2016. 240с.

7.3. Інтернет-ресурси.

Електронний архів-репозитарій Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. URL: <http://dspace.nlu.edu.ua/> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <http://www.kmu.gov.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний портал Верховної Ради України. URL: <http://rada.gov.ua/> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний портал Міністерства фінансів України. URL: <https://minfin.com.ua/> (дата звернення 12.06.2020).

Офіційний сайт Державної служби статистики України.

URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL: <http://www.ssmc.gov.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт наукового журналу «Економіка України». URL: <http://www.economukraine.com.ua/index.php> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт збірника наукових праць «Економічна теорія та право». URL: <http://econtlaw.nlu.edu.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт науково-теоретичного журналу «Економічна теорія». URL: <http://etet.org.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт Інституту демографії та соціальних досліджень імені М. В. Птухи Національної академії наук України. URL: <http://www.idss.org.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт Інституту економіки та прогнозування Національної академії наук України. URL: <http://ief.org.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт Інституту економічних досліджень та політичних консультацій. URL: <http://www.ier.com.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду. URL: <http://www.imf.org/external/> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. URL: <http://www.me.gov.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт Національного Банку України. URL: <http://www.bank.gov.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт Національного інституту стратегічних досліджень. URL: <http://www.niss.gov.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт Світового банку. URL: <http://www.worldbank.org/uk/country/ukraine> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт Світової організації торгівлі. URL: <https://www.wto.org> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт «Мережа аналітичних центрів України». URL: <http://www.intellect.org.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Journal website «Journal of Economic Theory». URL: <https://www.journals.elsevier.com/journal-of-economic-theory> (дата звернення: 12.06.2020).

Онлайн ресурси для проведення дослідження. URL: https://epo.org.ua/online_research/ (дата звернення: 12.06.2020)

7.4. СЕНМК.

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс

кафедри економічної теорії.
URL: http://library.nlu.edu.ua/index.php?option=com_k2&view=itemlist&task=category&id=149:kafedra-ekonomichnoi-teorii&Itemid=151.

7.5. Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни

Передплачено доступ до Інформаційно-правових систем ЛІГА:ЗАКОН (Система ГРАНД та Система аналізу судових рішень VERDICTUM).

Доступ можливий у залі правової інформації Навчально-бібліотечного комплексу (вул. Пушкінська 84-А, 3 поверх).